

STATENS HAVERIKOMMISSION	
Ink	2012-11-30
Dnr	L-96/11
Aktbil.nr	39

2012-11-29

Statens haverikommission

Yttrande över rekommendation 1 i SHK utredning 2012:16, tillbud på Göteborg/Landvetter flygplats, 2011-09-08

 Dokumentnummer
D 2012-020008

 Handläggare
Rickard Jörgensen
011-19 20 24 T
0708-900 109 M
011-19 25 75 F
rickard.jorgensen@lfv.se

I nämnda rekommendation framförs att LFV bör utarbeta riktlinjer för samtal av privat karaktär under operativt arbete med sikte på att införa ett sterilt koncept.

LFV är av uppfattningen att piloters och flygledares arbetsmiljö skiljer sig åt i flera tydliga avseende så att en jämförelse inte är möjlig i detta sammanhang. Särskilt tydligt är detta vid utövning av flygplatskontrolltjänst där flertalet flygledare arbetar ensamma under stora delar av öppethållningen. Där ingår det som en del i arbetet att besvara inkommande telefonsamtal som kan vara av vitt skild karaktär vilket inte går att avgöra på förhand. Ur ett socialt perspektiv måste det dessutom finnas en möjlighet för att kunna meddela sig med anhöriga under ett långt arbetspass. Till detta kommer att det måste få förekomma berättigade besök i tornet exempelvis av flygplatspersonal och piloter. Tornet är alltså en arbetsplats som svårligen kan avskärmas på samma sätt som ett flightdeck.

En annan tydlig skillnad mellan piloter och flygledares arbetssituation är att flygledaren kan befinna sig i flera olika arbetsfaser samtidigt. Piloter flyttar sig från en fas till en annan ex v från taxning till start, sedan till utflygning och därefter stigning och så vidare. Varje fas är tydligt avgränsad vilket gör det möjligt att fastställa regler som gäller vid olika tidpunkter. Flygledaren å andra sidan, hanterar flygplan under taxning, start, utflygning, inflygning m m samtidigt och därtill fordonstrafik på fältet. Det är därför inte meningsfullt att definiera och avgränsa operativa faser på samma sätt.

Våra erfarenheter av incidentutredningar visar dessutom att, i händelser där distraktion varit en påverkande faktor, så handlar det vanligen om att det är distraktion av arbetsrelaterade uppgifter. Det kan handla om hantering av färdplanmeddelanden, utförande av meteorologisk observationstjänst eller tekniska problem som måste hanteras. Detta, och ett stort antal andra arbetsuppgifter, ingår i flygledarens arbete. Endast i ett fåtal fall har det konstaterats att samtal av privat karaktär påverkat händelseförloppet.

LFV arbetar ständigt med att utveckla och förbättra säkerhetskulturen vari attityden till icke-operativa aktiviteter ingår. Lokalt är det vanligt förekommande att man tagit ställning till vad som är acceptabelt i detta avseende. LFV anser att detta är ett effektivare sätt att hantera denna problematik.

LFV avser att fortsätta arbetet med attitydpåverkan och fokusering på risker runt distraktion av både arbetsrelaterade uppgifter och sådana av privat karaktär.

Med vänlig hälsning

Lena Byström
C QSM